

Informace pro pacienta

Označení zdravotního výkonu (popřípadě několika výkonů):

ODSTRANĚNÍ ČÁSTI POCHVY

ODSTRANĚNÍ CELÉ POCHVY

VLOŽENÍ PŘÍMÉHO BŘIŠNÍHO SVALU DO PÁNVE

ODSTRANĚNÍ MÍZNÍCH UZLIN V PÁNVI

ODSTRANĚNÍ DĚLOHY S VAJEČNÍKY A VEJCOVODY

**ODSTRANĚNÍ KONEČNÍKU A VYTVOŘENÍ TRVALÉHO
VÝVODU STŘEVA PŘEDNÍ STĚNOU BŘIŠNÍ (STOMIE)**

ODSTRANĚNÍ MOČOVÉHO MĚCHÝŘE A MOČOVÉ TRUBICE

**A VYTVOŘENÍ TRVALÉHO VÝVODU PRO ODVOD MOČI
PŘEDNÍ STĚNOU BŘIŠNÍ (UROSTOMIE)**

Účel, povaha, předpokládaný prospěch, následky a možná rizika zdravotního výkonu:

Cílem této operace je odstranit výše uvedené orgány.

Kolpektomie je označení operace, při které se odstraňuje pochva. Parciální neboli částečná kolpektomie je odstranění horní části pochvy, totální kolpektomie je odstranění celé pochvy.

Důvodem k této operaci jsou předrakovinové změny nebo je většinou nově zjištěný nebo znovu se objevivší zhoubný nádor ženských pohlavních orgánů. Cílem této operace je odstranit zhoubný nádor nebo jeho zbytky do zdravé tkáně a zamezit tak jeho dalšímu možnému šíření do okolních tkání.

Bohužel žádný operační zákrok není zcela bez rizika. I přes velkou opatrnost a péči může během operace dojít ke komplikacím, které jsou naštěstí ve velké většině dobře rozpoznatelné a dobře řešitelné.

Během operace může dojít:

- k silnému krvácení s nutností podat krevní převod (informujte se na možnost autotransfuze); velmi vzácnou komplikací může být poranění velké tepny, které může vést až ke smrtelnému krvácení,
- výjimečně, zejména při komplikovaném výkonu (obezita, srůsty, anatomické úchytky), může dojít k neúmyslnému poranění okolních orgánů - močový měchýř, močová roura, močovody, tlusté a tenké střevo, velké cévy, nervy); tato poranění mohou vést k rozšíření původního operačního výkonu nebo i k opakované operaci,
- velmi vzácně k otlakům měkkých tkání a obrně nervů, které mohou vzniknout v důsledku polohy při operaci; tyto změny ve většině případů během několika týdnů odezní a málokdy zanechají trvalé následky,
- při dlouhotrvajícím operačním výkonu může dojít k místnímu poškození kůže v místě jejího styku s podložkou, kterému nelze v ojedinělých případech, zejména u obézních pacientek, přes preventivní opatření zabránit,
- další možné komplikace mohou vzniknout při podání narkózy; bližší informace Vám poskytne před operací přímo lékař-anesteziolog.

Informace pro pacienta

Po operaci může dojít k těmto komplikacím:

- po operaci mohou přetrvávat obtíže s vyprazdňováním močového měchýře; po dobu trvání obtíží je ponechána v močovém měchýři cévka; dlouhodobě se může změnit charakter vyprazdňování moči,
- v důsledku odstranění horní části pochvy může být její délka zkrácena, u většiny žen je však možný plnohodnotný pohlavní styk,
- k infekci operační rány, dutiny břišní či močových cest s nutností podat antibiotika, velmi vzácně k vytvoření hnisavého výpotku - abscesu, který je nutno vyprázdnit,
- vzácnou komplikací jsou "píštěle" - samovolně vzniklá spojení např. mezi močovým měchýřem a pochvou nebo močovodem a pochvou, která pak k úpravě stavu vyžadují další operační výkon,
- u patientek s nadváhou dochází někdy ke zhoršenému hojení rány vzhledem k objemnému podkoží (i vlivem interních nemocí např. cukrovky) a někdy se může rána samovolně rozpadnout, v takovém případě je nutné ránu znovu sešít nebo nechat postupně vyhojit,
- vzácně mohou vzniknout tzv. lymfocysty; jedná se o nahromadění tkáňového moku v cystických útvech v dutině břišní, protože je omezen jeho odtok v důsledku odstranění lymfatických uzlin; v některých případech je nutné odsát těchto cyst nebo výjimečně nová operace,
- velmi vzácná je trombóza - vytvoření se krevních sraženin v žilách např. pánevního dna, a "embolie" - zanesení těchto sraženin např. do plic; tam může v krajním případě dojít k uzavření žilního řečiště a smrti.

Jiné možnosti, jejich vhodnost, přínosy a rizika:

V případě menších tzv. operabilních (operovatelných) nádorů nemá tato operace alternativu a je jediným možným postupem. Podle velikosti nádoru je možné ji kombinovat s ozařováním nebo aplikací chemoterapie.

Zdravotní výkon bude probíhat takto:

Operace se provádí břišním přístupem (řezem přes břišní stěnu), přes pochvu nebo kombinovaně.

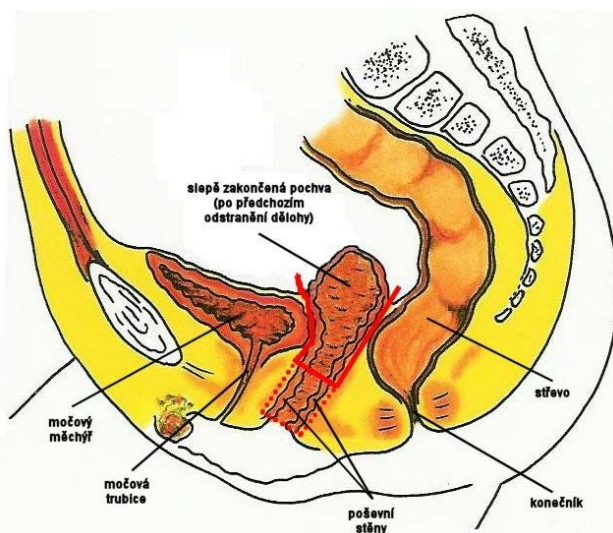
Na obrázku je patrné, jak blízko od močového měchýře, močové trubice a konečníku pochva leží. Vzhledem k těsné blízkosti těchto orgánů a jejich velkého cévního zásobení, je nutné operovat velmi šetrně, aby nedošlo k jejich poranění. Tato operace patří mezi velmi náročné. Na obrázku vidíte anatomické poměry u zdravé ženy, kde je přítomna i děloha a vaječníky. Plnou čarou je znázorněna hranice při částečném odstranění pochvy, přerušovanou čarou při úplném odstranění pochvy. Pokud je u pacientky dosud zachovaná děloha, vyžádá si provedení kolpektomie ve většině případů současně odstranění dělohy, dle věku včetně nebo bez přívěsků děložních (vaječníky a vejcovody).

V případě, že je zjištěno před operací nebo dokonce během výkonu postižení konečníku, nebo pokud dojde k jeho poranění, může být nutné provedení odstranění části konečníků nebo odstranění celého konečníku, s nutností vytvoření dočasného nebo i trvalého vývodu tlustého střeva přední stěnou břišní (stomie).

V případě, že je zjištěno před operací nebo dokonce během výkonu postižení větší části močové trubice nebo močového měchýře nebo pokud dojde k poranění těchto orgánů, může být nutné jejich kompletní odstranění, a vytvoření trvalého vývodu pro odvod moče (urostomie) přední stěnou břišní.

Informace pro pacienta

Pokud je vzniklý defekt tkáně příliš rozsáhlý, bude do defektu (otvoru) vložen přímý sval břišní s částí jeho vazivové pochvy. Cílem je snížit výskyt pooperačních komplikací.

Omezení a doporučení ve způsobu života s ohledem na zdravotní stav a případné změny zdravotní způsobilosti po provedení uvedeného zdravotního výkonu:

Odstranění celé pochvy znamená znemožnění pohlavního styku, odstranění části pochvy může možnost pohlavního styku výrazně omezit.

Předpokládaná délka hospitalizace je 8 - 10 dní. Po operaci je nutná rekonvalescence potřebná k plnému vyhojení v délce 3 - 5 týdnů. Během této doby je nutné se tělesně šetřit, nemít pohlavní styk a intenzivně rehabilitovat.

Další potřebná léčba:

Další potřebná léčba závisí na rozsáhlosti operačního výkonu a dalších výsledcích.